

LA CABANA

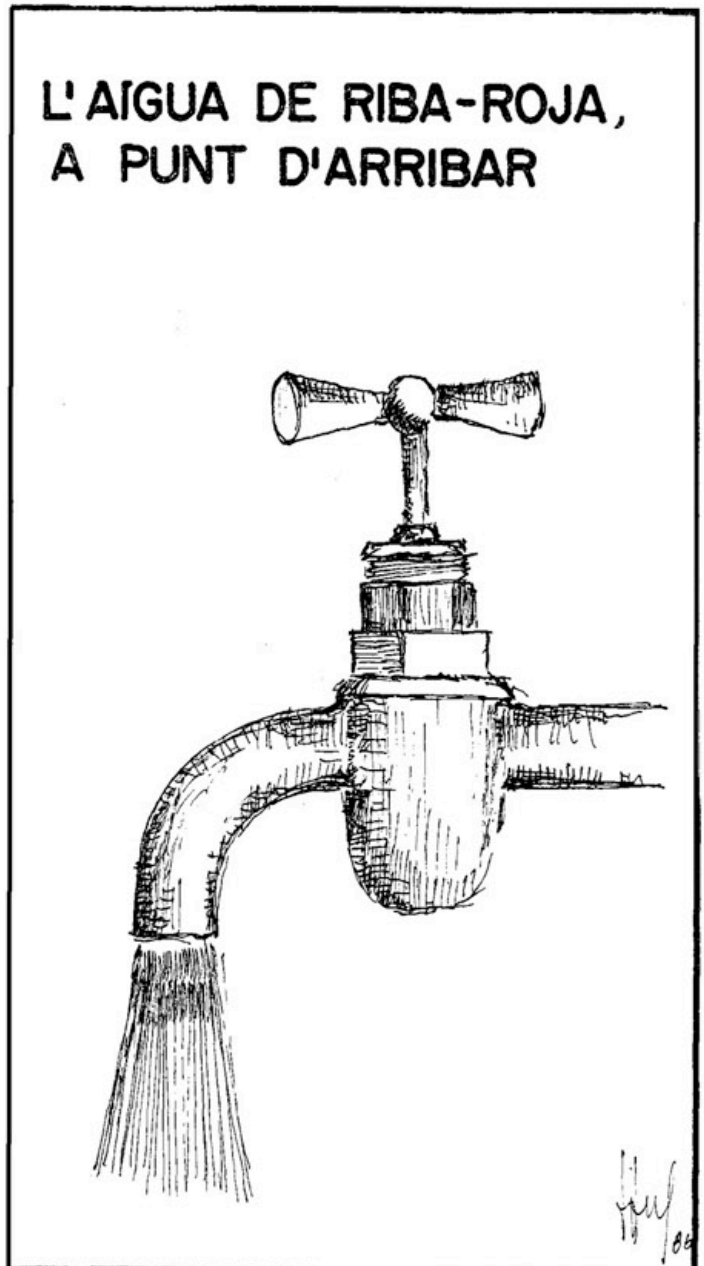
LA FATARELLA, MAIG 1986

Nº 10

DESPRÉS DE LO DE
TXERNOBIL

L'AIGUA DE RIBA-ROJA,
A PUNT D'ARRIBAR

**COMISSIÓ DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT DE LA
FATARELLA**

CONSELL DE REDACCIÓ:

ANGUERA I FERNANDEZ, Joan
 BALSEBRE I GIRONES, Francesc
 CABÚS I RUANA, Messe
 DESCARREGA I LLOP, Francesc
 DESCARREGA I RIBERA, Messe
 DESCARREGA I RUANA, Francesc
 LLOP I GIRONÉS, Joan
 LLOP I PASCUAL, Ramón
 TIÓ I PASQUAL, Pilar

DISENY GRÀFIC:

Francesc BALSEBRE
 Xavier REBÉS

ELS ARTICLES PUBLICATS EXPRESSEN SOLAMENT L'OPINIÓ
 DELS SEUS AUTORS.

QUALSEVOL CONSULTA O COL·LABORACIÓ, ADRESSEU-LA A
 L'AJUNTAMENT O A QUALSEVOL MEMBRE DEL CONSELL DE
 REDACIÓ.

EDITA I IMPRIMEIX L'AJUNTAMENT DE LA FATARELLA
 DIPOSIT LEGAL T-1382-85

LES PERSONES DEL POBLE QUE VISQUIN FORA I QUE ESTI—
 GUIN INTERESSADES EN REBRE LA CABANA. QUE HO COMU—
 NIQUIN A L'AJUNTAMENT.

INDEX

- 2 - Editorial.
- 3 - L'Ajuntament informa.
- 4 i 5 - L'aigua de Riba-roja, a punt d'arribar.
- 6 i 7 - L'accident de Txernobil.
- 8 - Notícies breus - La Fatarella també hi va ser.
- 9 - Col·laboració.
- 10 i 11 - La finestreta del món.
- 12 - Parlem de lleis.
- 13 - Qui vol jugar a ...?
- 14 - Esports.
- 15 - Elecció Pubilla Catalunya. - Passa temps.

EDITORIAL

Ha succeït en l'indústria electro-nuclear lo que deien que no podia passar mai, el màxim accident previsible, la fusió del nucli, amb les conseqüències que intuïm, però, que de ben segur mai ens diran amb tota la seva magnitud i es possible, que els qui estudiïn l'història de la humanitat del segle XX ho arribin a saber molt millor que nosaltres i que els pobles més directament afectats. Tots els poders factics socio-econòmics i polítics tan de l'est com de l'oest estan fent l'impossible per desinformar o sigui estan informant malament i tendenciosament de la gravetat del fet, així com de les seves futures conseqüències per la vida. Quines conclusions en treuran els historiadors de l'ús que n'estan fent de l'energia nuclear les classes dominants del món? Encara no es hora de que es desenganyin de l'ineficàcia d'aquesta energia que latent contra la vida en el Planeta? Vindrà ara el desenvolupament de les fonts d'energia renovables i netes?

Les economies de la regió d'Ucraïna (U.R.R.S.) i dels països més a prop es veuran greument afectades. Sols per això, la rendabilitat de les centrals nuclears és més que discutible. Aquesta altra cara de l'energia nuclear ens l'haurien d'haver explicat abanç, perquè juntament amb la cursa d'armament atòmic (bombes atòmiques, de neutrons, armes químiques, etc.), el futur de l'humanitat està greument amenaçat. I és que abans de començar a anar en aquesta direcció ens ho haurien d'haver consultat als ciutadans amb una informació completa i satisfactòria. A qui podem fer responsable d'aquesta desinformació i d'aquest camí tan catastròfic?

Pensem que després de lo de Txernobil tothom, rics i pobres, eld de lluny i els d'aprop, països comunistes i països capitalistes, els els qui hi han treballat en la construcció i els que no hi han treballat, TOTHOM estem ja legitimats a dir NO A LES CENRALS NUCLEARS per tot lo que es preveu i es veu que pot comportar.

L'altre tema del mes (i aquest és positiu) és que finalment s'ha firmat el Conveni d'inclusió de la Fatarella a la Mancomunitat formada per Batea Vilalba i la Pobla per al subministrament d'aigua potable des del pantà de Riba-roja. El conveni es firmà a la Pobla el dia 2 de maig per totes les parts, (escepció feta de Vilalba que esperem no tardi en decidir-se).

Aquest fet ens suposarà, a mig termini, un cop estiguin fetes les obres d'infraestructura, la solució definitiva dels greus problemes d'abastiment d'aigua que hem patit fins ara.

EL CONSELL DE REDACCIÓ

L'AJUNTAMENT INFORMA

- PLE DEL 15-Maig-1986.

- .. Es dóna lectura a dos acords del Ple de l'Ajuntament d'Ascó relatius al tema de l'abastament d'aigua amb camió-cisterna. (D'això en parlarem el mes que ve a l'entrevista a l'Alcalde).
- .. S'aproven factures per un total de - 2.586.331'- ptes.
- .. S'informa de l'inici de les obres d'a decentament de la zona poliesportiva del Casal mitjançant Jornals de Vila.
- .. Es dóna lectura a un estudi econòmic elaborat per Secretaria sobre el cost de les obres del Casal i l'execució - del Pressupost d'Inversions. (El publi- carem el mes que ve).
- .. S'informa de la firma del Conveni de portada d'aigües des del pantà de Ri- ba-roja pels Alcaldes de la Fatarella, Batea i la Pobla. El de Vilalba va dir que ho aniria a signar personal- ment a la Direcció General d'Obres Hi dràuliques.
- .. El Sr. Alcalde exposa la situació del pagament de les factures al transpor- tista de l'aigua, degut al retard amb que la Generalitat fa efectives les subvencions per aquest transport.

- PLE DEL 28-Maig-1986.

- .. S'informa de que la Generalitat ha in- clòs dins del P.O.S. 1986-Addicional, l'obra "Urbanització de l'accés a la població per la Carretera de Camposi- nes", que puja a 16.518.000'- ptes., essent la subvenció del 50%.
- .. S'aproven factures per un total de - 291.952'- ptes.
- .. S'aproven les Certificacions d'Obra: nº 5 i última de la "Urbanització de diversos carrers", que puja a - - - 294.616'- ptes. I la nº 11 de les o- bres del Casal, per un import de - - 2.155.381'- ptes.
- .. El Ple acorda sol·licitar les següents subvencions i ajuts:
 - A l'INEM, per l'obra "Adequació de la zona poliesportiva", el 100% de la mà d'obra, que serà a càrrec de treballadors en atur.
 - El Sr. Gironés i el Sr. Balsebre - voten en contra, fent constar que -

l'Ajuntament ja està prou carregat i que no pot afrontar aquesta inversió.

- A la Generalitat (Direcció General - del Medi Rural), dins del Pla d'Orde- nació d'Explotacions de la Terra Al- ta, per a les obres de pavimentació del carrer de la Torreta i d'arran- jament de les Escoles Públiques.
- A la Diputació Provincial, per a o- bres de conservació i dotació i equi- pament del Consultori mèdic.
- A la Generalitat (Departament de Cul- tura), inclusió del Centre de Lectura del Casal dins de la Xarxa de Biblio- teques de la Generalitat.
- A F.E.C.S.A., per a mobiliari de la Biblioteca del Casal.
- A la Diputació Provincial, per a ac- tivitats esportives.
- A la Diputació Provincial, per a la plantació d'arbres a la zona polies- portiva.
- A la Generalitat (D.G. de Difusió Cul- tural), per a obres d'infraestructu- ra del Casal.
- .. S'aprova el plec de clàusules econòmi- co-administratives que regiran l'adju- dicació de l'arrendament del Bar del Casal, les quals estaran exposades al públic durant 8 dies i, tot seguit, es procedirà a convocar la licitació.
- .. Així mateix, s'aproven les referents a l'adjudicació del servei de manteni- ment de les Piscines Municipals, que seguiran els mateixos tràmits.
- .. El Ple acorda concedir llicències per l'obertura d'establiment i legalitza- ció d'activitats a Josep F. Pascual - (taxi); Miquel Benaiges (carnisseria); Pepita Jornet (carnisseria); Josep R. Rius (taller serralleria); i Ramon Jor- net (taller serralleria).
- .. Davant la impossibilitat de continuar fent "La Cabana" amb fotocopiadora, i vistes les tres ofertes presentades - per a la impressió de la revista, el Ple acorda adjudicar-la a la impremta "Gràfiques del Matarranya", de Cala- ceit, essent, d'ara en endavant, el - format de 8 pàgines, la periodicitat bimensual i gratuïta.

L'AIGUA DE RIBA-ROJA, A PUNT D'ARRIBAR

Un dels problemes més greus que té el nostre poble és, sense cap mena de dubte, el de l'abastament d'aigua. La forta sequera que ja fa molts anys patim, ocasionant l'asseccament de les fonts d'abastament de Bingaubó, Segurets i Font de St. Joan, junt al sensible increment que ha experimentat la nostra Vila en el consum han estat les causes principals de que, d'uns vuit o deu anys ençà, haguem de patir més o menys greus restriccions en el subministrament, segons la temporada en que ens trobem. Això, com es pot pensar, ha originat tota mena de conflictes, mal estar i discussions a tot nivell dintre la població.

Per resoldre aquest problema, les diverses Corporacions municipals que han estat a l'Ajuntament durant aquest període de temps, han dut a terme diverses prospeccions a fi de trobar més cabal d'aigua, sense que els resultats fossin gaire esperançadors, donat que la insuficiència del cabal trobat i la manca de pluges han fet que les solucions no fossin més que d'emergència i eventuals, - per la qual cosa ja fa un temps que ens han de portar l'aigua amb un camió-cisterna que, precisament, carrega l'aigua molt a prop de la Central Nuclear d'Ascó, originant un nou conflicte dins del poble.

D'altra banda, tres pobles veïns (la Pobla de Massaluca, Batea i Vilalba dels Arcs), afectats pel mateix problema, van crear una Mancomunitat a fi de resoldre el tema per sempre, fent una portada d'aigües des del pantà de Riba-roja a la Pobla de Massaluca i d'aquí enviar-la -

als altres dos pobles.

I és aquí on s'ha desencadenat la polèmica, ja que la Fatarella no hi fou inclosa dintre aquesta Mancomunitat, patint com pateix aquest mateix greu problema. Els uns diuen que al principi van rebre rebutjar l'oferiment diverses vegades, ja que en aquell moment havíem fet un pou i teníem el problema resolt. Altres diuen que van ser ells qui no van atendre la petició del nostre poble i que, fins i tot, la Generalitat aportava una gran quantitat de diners perquè hi entrés, donat que el subministrament d'aigua amb la cuba representava una despesa molt forta pel govern autonòmic. Temps després al·legaren que plànols i infraestructura no admittien ja un altre poble, i que no era legítim perquè tota la feina ja estava gairebé feta i l'obra construïda, etc...

Finalment, sembla que s'ha arribat a un acord i que es solucionarà el problema definitivament pel nostre bé, malgrat que encara no s'hagi firmat per tots els Alcaldes l'acord definitiu d'inclusió de la Fatarella.

Per intentar esbrinar una mica tota aquesta problemàtica, "LA CABANA" ha fet unes quantes preguntes a En Josep Alerany, Alcalde durant la passada legislatura, i a En Josep Blanch, actual Alcalde.

Per raons d'espai, l'entrevista amb En Josep Blanch la publicarem en el proper número del Juny, centrant-nos aquesta vegada amb la feta a Josep Alerany.

PARLEM AMB J. ALERANY "Barbereto"

LA CABANA - Primer que res, ens podries fer un resum de com va néixer aquest Projecte ?

JOSEP ALERANY - El procés de portada d'aigües a la Terra Alta neix a la reunió que tenen tots els Alcaldes de la comarca l'any 1979, on tots acordaren tirar endavant amb un envassament a Arnes per a subministrar tota la comarca.

A part d'això, els Alcaldes de Vilalba, la Pobla i Batea intenten,

pel seu compte, fer una portada d'aigües des de l'Ebre per aquests tres pobles sols, i comencen a fer les gestions i tràmits corresponents.

L.C. - Quan i com es va produir el primer contacte amb els pobles veïns ?

J.A. - En aquell temps era Secretària de l'Ajuntament Teresa Milà, de Batea, a través de la qual ens vam assabentar d'aquest Projecte. A partir d'aquí i per mig d'ella, - - -

tres membres de l'Ajuntament ens interessen per aquest fet i ens posem en contacte amb els tres pobles.

Ens trobem per primer cop amb aquests a una reunió a Batea, en la qual intentàrem de poder integrar-nos en el Projecte.

L.C. - Es van continuar produint més contactes ?

J.A. - Bé, als pocs dies d'aquesta reunió, venen tècnics de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, els quals ja havien tingut contactes amb els Alcaldes dels tres pobles. Es va anar sobre el terreny a veure el lloc més factible per fer l'aixecament d'aigües, i es van comprometre a redactar un avant-projecte.

Al cap d'un temps, tornen amb aquest avant-projecte fet, però diuen que el Pressupost particular per la Fatarella pujava tant com els dels tres altres pobles junts, i que veien molt inviable el Projecte.

D'aquest moment, naltres vam sortir força desanimats, i al cap d'uns dies es va convocar una reunió a Vilalba per a les 7'- de la tarde, de la qual els tres Regidors que estàvem seguint aquest procés de negociacions ens n'assabentarem cap a les 10'- de la nit. No hi vam poder assistir, i a partir d'aquí ja no se'ns va convocar més.

L.C. - Hi havia predisposició per part dels altres pobles de donar entrada a la Fatarella dins la Mancomunitat per la portada d'aigües ?

J.A. - En un principi, els tres pobles ens accepten, però repetidament sol·liciten la presència de l'Alcalde del nostre poble (aleshores Josep Escolà) en les reunions i negociacions.

Ell, però, es reafirmava en el primer acord de portada d'aigües des d'Arnes pres per tots els Alcaldes de la Terra Alta.

L.C. - Això passava quan Vostè era encara Regidor. Un cop es va fer càrrec de l'Alcaldia, ¿quins van ser els passos que es van seguir ?

J.A. - Quan em faig càrrec de l'Alcaldia, la primera gestió que porto a terme és interessar-me de nou pel Projecte. A part, vam gestionar la portada d'aigües amb cubes-cisterna, que ens va ser concedida desseguida per

la Generalitat.

Vaig tindre una reunió amb el Director General d'Obres Hidràuliques de la Generalitat, el qual em diu - que estem integrats dins del Projecte. Naltres proposem una rectificació d'aquest en el sentit que l'aigua, en lloc de venir-nos del dipòsit de Vilalba com en un principi estava previst, vingués directament del dipòsit general de la Pobla. - Ens aproven la idea, i seguidament ens diuen que es redactarà el Projecte.

L.C. - Quina era la postura de la Generalitat davant aquest tema ?

J.A. - Repetidament, la Generalitat ens donava confiances de que estàvem integrats en el Projecte, però els altres tres pobles no ens mostraven una bona predisposició al nostre integrament.

Vaig tenir una altra entrevista amb el Director General d'Obres Hidràuliques, que va seguir remarcant la nostra inclusió en el Projecte, tot dient que els que posaven els diners eren ells i que nosaltres hi estaríem integrats volguessin o no els altres tres pobles.

L.C. - Gràcies.

R. LLOP i J. ANGUERA.-

SUBVENCIONS PER GAS-OIL

El B.O.E. de 17 d'abril publicà l'Ordre que regula la devolució als pagesos de l'impost que grava el gas-oil B, que és, per a 1986, de 4'40 ptes.

Per obtenir aquesta devolució, cal utilitzar uns xecs que es trobaran a qual sevol Caixa o Banc, els quals es podran retirar prèvia presentació de la targeta identificativa amb el N.I.F. Amb estos xecs es podrà retirar el gas-oil del poste, i la devolució es cobrarà posteriorment. Més endavant, amb aquests xecs es podrà cobrar devolució i subvenció alhora (8'90 ptes. litre en total).

Al Tauló d'Anuncis de l'Ajuntament hi ha un cartell informatiu, o sinó es pot demanar informació a les mateixes Caixes i Bancs.

Aquests xecs es poden utilitzar a partir del 1er. de juny, i es perd el dret a devolució si es compra el gas-oil B sense aquest xec-carburant.

L'ACCIDENT DE TXERNOBIL (URRS)1.- Que va passar?

Pel motiu que fos, el sistema de refrigeració per aigua, de la Central Nuclear de Txernobil, no va funcionar i les barres de combustible radioactiu es van sobreescalfar i van començar a cremar de forma incontrolada. Després de varies explosions, el fum i el pols radioactiu es va elevar cap a l'atmosfera.

L'incendi, que no va ser dominat parcialment fins 10 dies després de l'accident, emetia cada hora i cada dia noves partícules radioactives a l'atmosfera. Els experts calculen que durant una setmana han anat a parar a l'atmosfera una radioactivitat comparable a la de 700 bombes atòmiques, com les que van llençar els americans a Hiroshima (Japó), a la segona guerra mundial.

Així països que es trobaven a 2000 Km de distància de Txernobil, es van veure seriament afectats per l'accident: Polònia, Dinamarca, Rumania, Hungria, Austria, Suïssa, Alemanya, Italia, Bulgària, Grècia, França, i en menys intensitat Anglaterra, Portugal i Espanya.

Ha succeït lo que el cèlebre informe nordamericà "Rasmussen Wash 1.400", indicava com a impossible.

1.- Efectes de la radioactivitat a la terra i a l'aigua potable.

Amb les primeres pluges, la radioactivitat s'ha anat traslladant de l'aire cap a la terra. A la segona setmana de l'accident la contaminació de l'aigua, aliments, rius, mars i animals va començar a ser molt preocupant a tots els països de l'Europa Central i Nòrdica. Les partícules radioactives emeses per la Central Nuclear de Txernobil, son:

a) L'isotop radioactiu, Iode-131.

Afecta principalment a la glàndula tiroides. Desapareix a les poques setmanes, de l'atmosfera. Diuen que s'ha trobat en petites quantitats a la nostra comarca de la de la Terra Alta.

b) Cesi 131, més perillós, tarda 30 anys en reduir-se a la mitad, a la terra.

c) L'Estronci. Té una vida de 30 anys i la seva perillositat és coneguda, ja que es fixa a l'esqueleto humà, quan s'ha ingerit a través de l'alimentació. Es pot trobar a l'aigua, a les verdures, a la llet etc.. a les zones afectades, i d'aquí passar al cos humà.

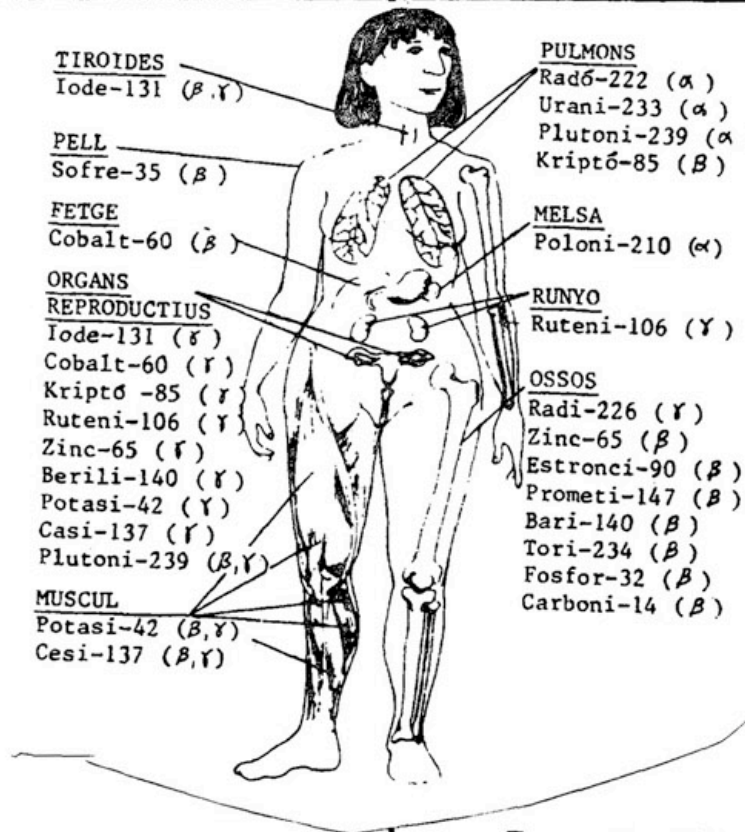
d) El Plutoni. Element que serveix per la fabricació d'armament nuclear. També ha passat a formar part de l'atmosfera europea. Es fixa als teixits, produint inclús en dosis molt petites, tumors i carcomes. La seva vida radioactiva és ilimitada, doncs tarda cent anys en perdre la seva perillositat.

3.- Conseqüències per a persones i animals.

Els efectes es notaran durant anys, inclús decenis. És un fet que la mitad d'Europa, en especial els països de l'Est, es troba actualment contaminada. Als seus habitants de moment se'ls aconsella no estar-se molt de temps a l'aire lliure, no pendre verdures ni llet fresca, i alimentar-se de conserves i productes de collites anteriors.

S'aconsellent també dos dutxes al dia a presiô, així com la prohibició absoluta de que els nens juguin a terrenys arenosos i que corrin pels prat. Tots els animals han d'estar als corrals i ser alimentats amb pinsos de collites anteriors.

Possiblement en dos o tres anys, les estadístiques de cancers de tiroides i de pulmó es dispararan a tota l'Europa Central. També els Instituts Ecològics Independents afirmen que qui consumeixi productes contaminats, pot tindre problemes greus de salut a curt plaç, ja que la dosi de radioactivitat

a la terra és alta.

Donada la influència de les radiacions a les cèl·lules genètiques, els xiquets/etes i les dones embarassades, corren el més gran perill, i de ser possible haurien d'abandonar l'Europa Central.

1.- La situació actual.

Ningú sap exactament com s'haurà d'actuar els propers mesos. És probable que collites d'ordi d'Ucràina (U.R.R.S.) s'hauran de destruir. És casi segur que a causa de l'accident moriran milers de persones, els propers 5 anys, per diverses malalties.

És probable que les properes setmanes la població d'Europa Central ingerirà, malgrat totes les precaucions, dosi d'isòtops radioactius. Les conseqüències per la salut són imprevisibles.

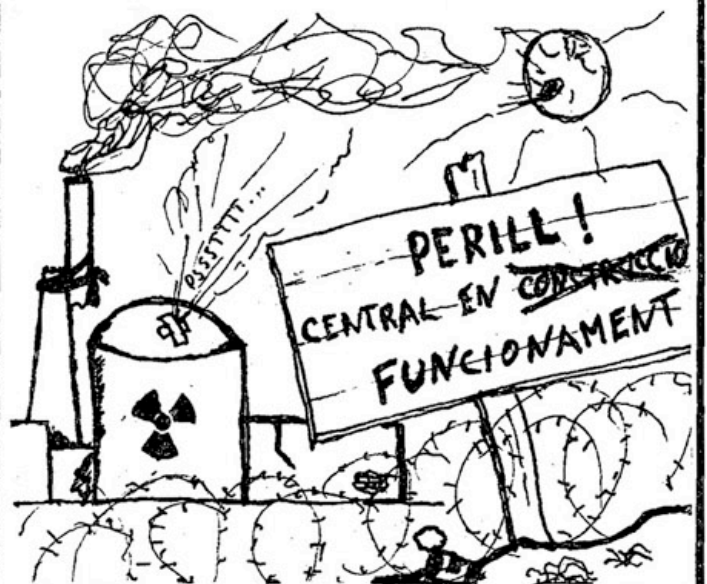
No existeixen estudis i els experts es troben en el més absolut desconeixement.

A Alemanya, el moviment antinuclear, el més fort d'Europa, ha començat a treballar, sota el lema de: "TANCAMENT DE TOTES LES CENTRALS NUCLEARS D'EUROPA", perquè després de lo que ha passat, Txernobil es troba a tot arreu.

Esperem que aquest accident sigui l'última senyal, que faci obrir els ulls a la gent i s'aconsegueixi parar la mort atòmica.

Informació tretada de l'article "CHERNOBIL ESTA EN TODAS PARTES- La mayor catástrofe en la historia de la energia atómica"- fet per Octavi Piulats des de Frankfurt (República Federal Alemanya) i publicat a la revista Integral, nº 79.

COORDINADORA ECOLÒGICA COMARCAL

LA FATARELLA TAMBÉ HI VA SER

El propassat dia 6, tretze nois del poble partíem, carregats d'il·lusió i moral, teca i bon humor, rumb a Sevilla, on l'endemà dia 7 el nostre estimat BARÇA havia de disputar (i guanyar, és clar) la primera Copa d'Europa de Futbol de la seva llarga història.

Per circumstàncies llargues d'explicar vàrem poder conèixer personalment als jugadors del nostre club, i constatarem que els que mantenen un més elevat nivell de joc dins del terreny, també són els més eixerits i agradables per tractar amb l'afició.

A l'hora d'entrar dins del camp vàrem ser dels més matiners, i per això poguérem penjar en un bon lloc la nostra pancarta i situar-nos molt bé per presenciar el partit. Això fou la causa de que els comentaristes de Ràdio Barça i Catalunya Ràdio donessin la benvinguda a la suposada "Penya de la Fatarella", la qual cosa ens omplí de satisfacció i d'orgull.

Després tothom sap el que va passar. Es va perdre, ens enduguérem un gran disgust i, en mig d'una tristesa total, emprenguérem el viatge de tornada.

Malgrat el gran desencís (i potser perquè la gent del nostre poble està més acostumada a patir que no pas a altra cosa) i passada la inicial sofoquina, ningú no se'n penedí d'haver fet el viatge i, en un hipotètic cas de que es tornés a repetir l'experiència, tots coincidírem en estar disposats a tornar-hi... però a aquesta vegada per a guanyar, eh?

I és que la gent blaugrana autèntica no es canvia així com així la camisa.

Ramon LLOP.-

NOTÍCIES BREUS

.. Aquest mes de maig es van celebrar eleccions per a la formació del Consell Escolar al Col·legi Públic del poble, en aplicació del que preveu la L.O.D.E.

Sobre un cens de 174 pares d'alumnes, van votar 132 (un 75%), resultant elegit Josep Alerany i Font ("Barbereto"), amb 67 vots.

Dins del Consell també hi seran Manuel Segura i Cugat, com a representant dels nens de 1ª etapa, que no tenen dret a elegir representants; Xavier Jornet i Gironés ("Monet"), com a representant dels alumnes; i Xavier Ortín i Mayayo i Teresa Masip i Pascual, com a representants dels mestres.

El Director-President serà Joan Antoni Montanya, i el Secretari, Carles Estada i Sanmartin.

.. El Mossèn va convocar a tots els pares a una reunió, celebrada al "Centro", per parlar sobre el Parc Infantil. Es va acordar que els mateixos pares el netejarien i el pintarien, i que s'apanyarien el reixat del marge i els gronxadors

Es va dir, també, que fóra bo d'engravar el terra i reparar la pista del "Frontón", així com pavimentar el troç de carrer que va al "Parque".

Finalment es va dir que algun col·lectiu se'n fes càrrec del seu manteniment, i que el més idoni per a fer-ho era l'Associació de Pares.

.. La Comissió de Cultura de l'Ajuntament organitza el III Concurs de Cartells anunciadors de les Festes Majors d'Estiu. Totes les persones interessades es poden informar a les oficines de l'Ajuntament, o bé trobaran les bases repartides pels locals comercials del poble.

.. A partir de primers de juny, en totes les cartes que s'enviïn per Correus, hi caldrà ficar el número de Codi Postal de la localitat on va dirigida (fins ara només calia fer-ho amb les capitals de província).

El Codi Postal que correspon a la Fatarella és el 43781.

MESSE C.-

COL·LABORACIÓ

"TEMPS D'ELECCIONS"

Els nostres avantpassats, quan replegaven les olives, en les llargues vetllades d'hivern, es reunien en aquelles cabanes colles de veïns i passaven l'estona contant-se coses que havien succeït de bruixes, de Sants, de fets o... inventades.

Gairebé sempre es feien "coples" o rodolins, i acoplaven el to més adient i els sons d'aquestes cantades omplenaven els barrancs i feien el treball més agradable.

La cosa pujava de to quan eren temps d'eleccions de poble (municipals). Les de Diputats tenien poc ressò, car la manca de mitjans de comunicació feia que sols es conegués la gent del poble.

Així, la pugna era entre els "Conte", "Xiximot", "Ferré" - "Ramonet", "Mató", "Feltre", etc... Tots els drapets bruts dels integrants de llurs llistes eren airejats, i si no n'hi havia, s'inventaven. La cosa era dir-se fàstics entre ells.

Les jornades preparatòries es vivien intensament, ja que es feien coques per donar a tots (bescotelles, unes coques com a plats). Es preparava el dinar - pels membres de les Meses, pels que repartien paperetes i tots els que feien de mossos de cada partit, que esperaven aital dia per treure el ventre de mal any.

Corria el vi i l'aiguardent i, alguns cops, també "corrien" ganivets. També corrien les "coples", que es cantaven entre tots perquè tothom, per un partit o un altre, hi prenia part.

Ara, que els mitjans de comunicació ens posen a l'abast els noms, "ets i uts" dels nostres polítics, he cregut seria bo reviure aquells temps passats. Ací teniu, concs, aquests rodolins:

- "L'Alavedra va a Madrid, no serà més Conseller. Al Congrés de Diputats, aquest home farà el pes."
- "Raventós va pel Senat, Raventós deixa París, Raventós per allà on sigui deixa flaire de bon vi".
- "Miró, Miró i "no vió nada" aquest noi, ¿hi veu quelcom? Que "l'agrà l'agricultura", pateix per tots els cantons".
- "Darrera del Narcís Serra al Lluch diu que han col·locat. Tot un símbol: primer armes i després... la Sanitat".
- "El P.S.U.C., els leninistes, el "Guti" i simpatitzants, comunistes, comunistes i poca Comunitat".
- "Els Verds porten a En Carranza, aquest sí que pot guanyar, perquè gent amb maduresa ai, que poca que n'hi ha !"
- "Els malalts de Catalunya per "Laporte" tots entrem, si acàs es tanca "Laporte" pel "tubo" tots passarem".
- "Polítics de casa nostra, digueu-nos la veritat. Serviu les arrels del poble, feu que tinguem feina i PAU".

Rosa de "Frantxo".-

FE D'ERRADES : A l'escrit signat per En Josep Folch i Giralte del número passat, hi ha de ficar, en lloc de "El passat 7 de maig", "El passat 16 d'abril". I en lloc de posar-hi "la nostra província", "la nostra pròpia".

NICARAGUA

NICARAGUA, QUELCOM MÉS QUE UN PETIT PAÍS CENTRE-AMERICÀ.

Recentment, Robert McFarlane, assessor d'en Reagan, ha dimitit per motius - no fets públics. Les seves últimes declaracions sobre Nicaragua han adquirit especial relevància.

A la pregunta de per què Estats Units tenia tant d'interés en Nicaragua, va respondre que Nicaragua és un cas pilot on s'ha de demostrar a la gent dels països en desenvolupament que l'U.S.A. és millor aliat que la Unió Soviètica.

Afegia que per l'equilibri geoestratègic entre l'Est i l'Oest és fonamental que els Estats Units demostrin un comportament eficaç enfront dels esforços soviètics per dominar a països clau en desenvolupament.

En Robert McFarlane concluïa que tot és més clar en el cas de Nicaragua, perquè està al seu hemisferi, i que en cas de guanyar això els hi donarà més possibilitats d'aconseguir recolçament a altres llocs geoestratègics.

NICARAGUA NO VOL SER UNA FITXA DINS DEL JOC EST - OEST.

Fa poc he tornat de Nicaragua. Allà no volen sentir parlar de confrontacions Est-Oest ni d'interessos geoestratègics, i tenen molta por d'ésser una fitxa que en Reagan i en Gorbatxov facin servir - per a negociar en les seves converses.

Nicaragua és un petit poble d'aproximadament tres milions d'habitants, amb molt baix nivell de vida, que es va aixecar en armes contra una dictadura i la va derrocar, ara fa sis anys.

Amb aquesta victòria va adquirir el dret i el deure de fer un país més just, més lliure, desenvolupat, ric, etc... - Fent el seu propi camí, amb els encerts i desencerts que tots tenim dret a tenir, sense ingerències estranyes i sense que ningú ens faci de pare o mare per la força. Per mantenir aquella victòria, encara avui estan lluitant, malauradament encara amb les armes.

LA IMPORTANCIA DE LA SOLIDARITAT DE TOT EL MÓN AMB NICARAGUA.

Nicaragua no està interessada en dependre exclusivament de ningú, encara que la postura dels països occidentals fa que cada dia sigui més gran la dependència amb els països de l'Europa oriental.

Des que el Reagan va decretar el bloqueig econòmic, Nicaragua no pot comprar res a les companyies nord-americanes o a les seves filials d'altres països. Tenint en compte que tots els països llatino-americans tenen la seva indústria dependent directament dels Estats Units, això crea una situació de falta de maquinària i recanvis de conseqüències evidents.

El panorama no és millor en altres sectors, per exemple el petroli, que sempre s'havia comprat a Venèçuela i Mèxic. Ara s'ha de portar des de la Unió Soviètica perquè els barcos petrolers mexicans es varen negar a anar als ports nicaragüencs després de que aquests fossin minats per la C.I.A.

Fins i tot el govern espanyol ha participat d'aquesta campanya d'aïllament fent valdre raons d'ordre econòmic que, en la nostra opinió, n'amaguen d'altres degudes a pressions dels U.S.A.

Els únics països que, llires de les pressions nord-americanes i pel seu propi interès, ajuden el desenvolupament de Nicaragua són els països socialistes i altres com Líbia o els no-alineats.

Els Estats Units i els seus aliats - saben perfectament que el govern nicaragüenc no té cap problema en vendre'ls-hi café o qualsevol altre producte, comprar-los-hi tecnologia (fins i tot armament) i tenir relacions de qualsevol ti-

pus, amb la única condició d'ésser d'igual a igual.

NICARAGUA, MODEL DE SOBERANIA NACIONAL I PROGRÉS JUST.

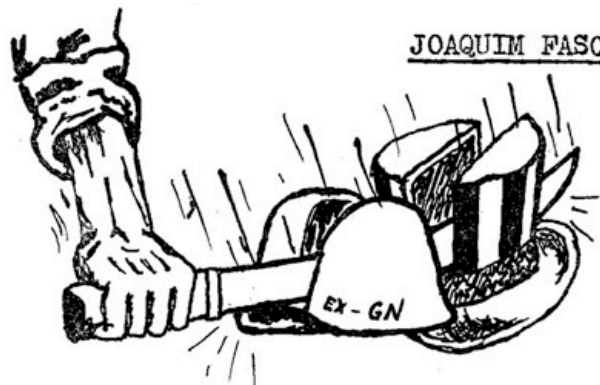
Nicaragua vol ésser lliure i sobirana, vol ésser neutralista i viure en pau per poguer aplicar tot els seus recursos en la construcció d'un país millor sense tenir que acceptar relacions dependents i injustes amb ningú.

És això possible dins del nostre món?

Els fets sembla que diuen que no. Aquí mateix tenim un recent exemple del que el referèndum de l'OTAN ha estat només la part més superficial. Espanya està renunciant a emprendre el difícil camí de la independència, sobirania i neutralitat internacional a canvi d'un pretés progrés basat en l'entrada al club dels països desenvolupats-explotadors (Nord), deixant enrera la nostra actual situació de país enraderit-explotat (Sud).

Per a tots els que creiem que el camí del progrés no és aquest, sinó el que per exemple els nicaragüencs intenten fer; per tots els que creiem que aquest camí és possible també per nosaltres, Nicaragua és quelcom més que un petit país centre-america.

JOAQUIM FASCÓ.-

PARLEM DE LLEIS

EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ (2)

MANUFACTURES FALBAR S.A.

Des que a l'any 1974 es va instal·lar l'empresa Manufactures FALBAR S.A. a la Fatarella, concretament a les antigues - Escoles de Pàrvuls (avui Consultori del metge), amb 25 treballadores, fins a arribar a les 60 treballadores actuals, - han passat ja uns dotze anys.

Durant aquest període de temps, han passat dels locals dels Pàrvuls a la fàbrica de l'entrada del poble, fàbrica - que comporta una forta inversió.

Tot l'anterior (l'evolució de l'empresa) es pot interpretar com que Falbar S. A. ha confiat en fer fortes inversions - al poble, lo qual vol dir que les coses han anat bé i n'han tret una rendabilitat.

El perquè ha invertit a la Fatarella i no a un altre poble, entenc que té - molt a veure, apart de tots els motius que els hagin pogut induir a fer-ho, a la falta de conflictivitat laboral que - es viu al món rural en general.

A les ciutats, els treballadors tenen experiència de lluita sindical, existeixen sindicats organitzats i es recorre a la vaga o a denúncies per reclamar millors condicions de treball i millores salarials, al mateix temps que es discuteix sobre augments de productivitat o ritmes de treball. Encara que actualment la conflictivitat laboral ha disminuït, pels acords entre Sindicats i empresaris des dels famosos "Pactos de la Moncloa" al 1977 fins a arribar al "Acuerdo Económico y Social" (A.E.S.) actual de 1986, on es fixen els augments salarials i altres condicions laborals.

De tots és conegut l'augment del sector tèxtil al món rural, ja sigui en empreses organitzades, ja sigui en el treball a domicili. Gandesa, Batea, Corbera, la Fatarella i moltes cases de tots els pobles de comarca en són testimoni.

Actualment, i de forma generalitzada, també disminueix la conflictivitat laboral, a causa de la por dels treballador/es a perdre el lloc de treball, encara - que si és veritat que s'està experimentant una millora en l'economia a nivell

internacional, tornarà a augmentar la conflictivitat laboral.

DADES ECONOMIQUES: IMPORTÀNCIA DE LA FALBAR S.A.

L'empresa FALBAR S.A., per les inversions fetes, pels llocs de treball que té i pels ingressos que tenen les persones que hi treballen, té una importància molt gran per a un poble com el nostre, fins a constituir, potser, tal com estan les coses pels pagesos, un dels pilars econòmics bàsics per a moltes famílies, alhora que pot suposar una independència econòmica per a les dones que hi treballen en - les repercussions cara a la seva consideració social a casa seva i fora d'ella.

Així, en funció de les persones que hi treballen, podem dir de forma aproximada que FALBAR S.A. paga a les treballadores per la feina que fan el següent:

- Sous bruts mensuals . . . 3.000.000'-
- Sous bruts anuals . . . 36.000.000'-

Evidentment, tot això repercuteix en la vida econòmica del poble: paletes, - fusters, bars, togigues, mecànics, etc... alhora que molta gent no ha de marxar del poble per a poder trobar feina.

Si a tot això afegim els volums de producció i de vendes (ingressos), evidentment encara veuríem més la importància de l'empresa, al mateix temps que podríem saber, un cop tretes les despeses ("gastos"), el benefici de cada exercici econòmic.

De cara al futur, per la capacitat (es pai de la fàbrica) possiblement no hi haurà augments de llocs de treball. En cas contrari, haurien de fer una ampliació de les instal·lacions.

LA REGULACIÓ D'OCUPACIÓ.

Una regulació d'ocupació que implique la suspensió temporal dels llocs de treball sempre és preocupant, perquè fa sobrevenir el temor que l'empresa va malament, etc...

En el cas de la Falbar, crec que no existeix motius greus per a preocupar-se, - ja que està catalogada com a empresa de - temporada per la (Passa a la pàg. 14)

QUI VOL JUGAR A...?

"VISTRI"

Primer que res, cal agafar un pot de llauna i omplir-lo de pedres, i kafar la punta perquè no puguin sortir.

A continuació s'elegeix, per sort, - qui serà el jugador que pare. Aquest té que anar a buscar el pot, que haurà estat llançat tan lluny com es pugui per un dels jugadors que salven, temps que serà aprofitat per tots per anar a amagar-se. El pot es deixarà a terra, al lloc des d'on ha estat llançat.

El jugador que pare començarà a buscar als amagats. Així com els vagi desco-

brint, correrà fins on està el pot i tot agafant-lo dirà: "Un, dos, tres... vistri!" i el nom del que ha estat descobert.

El joc es dóna per acabat quan tots - els jugadors han estat descoberts. Però si algun dels jugadors que salven pot arribar primer al pot, tot dient: "Un, - dos, tres... vistri, salvo a tots" i llança el pot tan lluny com pot, el joc continua.

Es pot fer el mateix joc amb una pilota o qualsevol altra cosa.

"CURSES AL ZOO"

EDAT: de 6 a 9 anys.

NOMBRE DE JUGADORS: El que es vulgui, repartit en equips de 4 o 5.

Es fan diversos equips, segons el número de jugadors. A cada participant se li dóna el nom d'un animal salvatge: lleó, elefant, etc..., els mateixos animals a cada equip.

Quan el director del joc diu: "Els lleons", tots ells surten corrents en la mateixa direcció al voltant del cercle que formen, fins arribar al seu lloc.

L'últim que arriba queda eliminat, i

si un jugador avança a un altre, aquest també s'elimina.

Guanya l'equip d'animals que queda complet o amb més membres.

OBSERVACIONS: Aquest joc és molt divertit si els nens es posen alguna carota o detall que els identifiqui amb l'animal que representen.

EDUCA: L'agilitat i l'acceptació de l'altre.

Ernest Estapé
"MAS DE LA SOLFA"

(Ve de la pàg. 12)

Comissió Executiva del Pla de Reconversió Tèxtil i, per tant, s'ha acollit a la Regulació d'Ocupació no en funció del que estableixen les lleis laborals generals, sinó en funció de Plan Especials, en aquest cas del Pla de Reconversió Tèxtil.

Fins al desembre de 1985, s'havien acollit a l'esmentat Pla 557 empreses, i el govern havia aprovat programes d'inversió per un valor de 154.101 milions de pessetes. D'aquesta xifra, 119.236 milions corresponen a la renovació de maquinària i els 34.865 milions restants a millores de qualitat i de disseny dels productes.

Segons afirmacions del Ministre d'Indústria, s'ha decidit donar per acabat el Pla de Reconversió Tèxtil, perquè segons ell, el sector ja torna a ser competitiu: s'ha renovat maquinària, s'han reduït les plantilles en 9.000 treballadors (quan ha augmentat el treball a domicili, més barat?, li preguntariem) i s'ha incrementat la productivitat en un

28% al subsector de filatures i un 23% en la confecció.

Tot l'anterior vol dir (segons el ministre) que les perspectives del sector tèxtil són bones i, per això, suposem que per a Manufactures FALBAR S.A. també. Per tant, és una notícia tranquil·litzadora per a tothom.

La Regulació d'Ocupació ha suposat, per l'empresa FALBAR, deixar de pagar - 2.240.000' - ptes. (28 dies de regulació a 100.000' - ptes. menys el 20% que va a càrrec de l'empresa).

Hem de tindre present, però, que durant aquest temps no s'ha produït i, per tant, l'empresa no ha obtingut beneficis, encara que podria tenir stocks (acumulació de cert número de camises...). També s'ha de tenir present que, comparativament en anys anteriors, és la primera vegada que fa una regulació d'ocupació.

J. F. i R.

ESPORTS

Els resultats de la jornada de l'1 de juny al Grup 36è. de la Tercera Regional, on milita la U.E. La Fatarella, han estat els següents:

L'Hospitalet - Benissanet	(3-0)
Tivissa - Horta St. Joan	(2-0)
Bitem - Bot	(7-2)
Aldover - Riba-roja	(4-1)
Miravet - At. Ampostí	(2-6)
L'Aldea - Vilalba	(9-0)
Ascó - El Pinell	(2-2)
Rasquera - Tivenys	(1-1)

Pel que fa als resultats assolits pel nostre poble durant aquest mes de Maig, aquests són els següents:

4-Maig: La Fatarella - Ampostí	(0-4)
11-Maig: Vilalba - La Fatarella	(6-3)
18-Maig: La Fatarella - El Pinell	(1-6)
25-Maig: Tivenys - La Fatarella	(2-0)
1-Juny: La Fatarella - Corbera	(3-2)

Els gols els van marcar, al Vilalba, "Manron", Josep M. "Ramonet" i "Nito" - (aquest és el nou fixatge del club, un lleonés que es diu Anselmo Méndez i que viu a Cambrils). Al Pinell el féu Horaci, i al Corbera, el tres gols els va marcar Josep M. de "Ramonet".

Després de la jornada de l'1 de juny, ja només en queda una altra per acabar

la temporada. L'últim partit, que es jugarà el diumenge dia 8, la U.E. La Fatarella visitarà el camp del Benissanet. A més a més, li queda un partit contra l'Horta, que en el seu dia es va aplaçar.

AVIS

Les dates per als que vulguin matricular-se a l'Institut d'Ensenyament Secundari (I.E.S.) de Gandesa per al curs 1986-87 són les següents:

B.U.P.: 1 al 15 de juliol
1 al 15 de setembre

F.P. : 25 de juny al 10 de juliol
5 al 20 de setembre.

Els alumnes que estudiaran per primer cop al Centre, hauran d'aportar la següent documentació:

- Certificat mèdic.
- Llibre d'Escolaritat.
- D.N.I. (molt important).
- 4 fotografies.
- Llibre de família nombrosa (si és el cas).
- Document signat pels pares de conformitat amb l'opció triada per l'alumne respecte a ètica o religió.

ELECCIÓ PUBILLA DE CATALUNYA

Malgrat que quan aquesta revista surti a la llum tot el poble sabrà ja que l'actual Pubilla de Catalunya és la M^a. del Carme Rius i Rius de casa "Bessó", a nem a explicar una mica com va anar l'elecció.

Comencem per dir que aquesta va tenir lloc els passats dies 24 i 25 de maig a la Vila barcelonina de Rubí. Hi van participar 30 pubilles vingudes de tota la geografia catalana.

Les proves per optar al títol estaven dividides en dues parts: una consistent en un examen escrit format per 50 preguntes de cultura general, i l'altra en contestar a unes preguntes sobre qüestions de personalitat, aficions, comportament, etc... que feien els membres d'un Jurat compostat per 12 persones.

Després d'un seguit de votacions, va sortir elegida, com ja hem dit abans, la

nostra Pubilla.

A més a més, també es van elegir quatre Pubilles provincials, que són les demises-les de la Pubilla de Catalunya.

Era de concurs, van assistir al certamen, la Pubilla del "Casal Català" de Madrid, la de la "Casa de Catalunya" de Saragossa i representants d'Andorra.

Nosaltres, des d'aquestes pàgines, felicitem a la nova Pubilla de Catalunya i li manifestem la nostra confiança de que sabrà deixar ben alt el nom del poble de la Matarella en qualsevol dels nombrosos viatges que ara, per exigències del seu nou títol, haurà de fer a pobles i ciutats del nostre país.

JOSEP FOLCH i GIRALT.-

PASSATEMPS

SOPA DE LLETRES

D	F	G	E	G	B	G	A	N	D	E	S	A
J	I	K	G	L	O	C	L	J	M	B	J	G
O	S	F	T	P	N	S	B	A	T	E	A	I
B	Q	X	A	U	Y	I	B	H	E	P	R	D
C	Z	B	O	T	V	L	R	X	T	K	E	E
G	S	A	Z	M	A	E	A	O	Z	Y	B	R
C	K	D	O	L	M	R	Z	G	F	S	R	C
A	I	J	I	P	F	Q	E	P	X	N	O	I
S	B	V	L	A	E	F	S	L	J	D	C	H
E	N	P	Y	J	O	O	Q	A	L	Q	O	M
R	L	L	E	N	I	P	O	B	L	A	P	R
E	H	M	F	R	S	Z	M	N	B	R	T	C
S	K	T	L	D	U	P	K	U	K	N	L	F
D	I	U	N	H	O	R	T	A	V	E	I	Z
B	K	J	H	D	O	M	Q	C	F	S	J	H

Buscar 11 noms de pobles terraltins.

FELIP FUCHO

Solució de la Creuada del número passat:

T	O	R	N	A	V	I	S	A	I	X	E	C	A	R		
O			N											E		
M	A	O		T	O	N	I	C	A		M	O	T			
B	M	O	N	I	A					S				O		
A	A		A		N	O	M	E	S		U		A	L		
R	V		L		O					O	P		N			
E	O		I		C					R	O	E	N	T		
L	L		A		A	P	O	R	T		R		O	U		
L	L						S			M			N			
A	B	O	C	A	T					A						
			O				N	A	C	I	O	N	A	L	S	
C	O	F	R	A	D	I	A			L		L				
			C							O		I				
E	N	R	O	L		L	A	M	E	N	T		O	N	A	
			N							U				E		
S	U	C	S			P	U	N	T	A	L	S		F	U	M

MAIG

Diu el refranyer:

- Fins al dotze de maig, l'hivern no diu: "Me'n vaig".
 - Aigua de maig fa créixer el cabell un raig.
 - Casament de maig, curta durada.
 - El maig comença amb una creu i qui s'hi casa en té dues.
 - Totes les lletges es casen pel maig.
 - La fusta de maig fa més bona música.
 - L'obra cuita pel maig, dura mil anys.
 - Els mesos sense erra, no seguis a terra.
 - Qui apedaça, bon maig passa.
 - Dies de maig, dies amargs: els pans curts i els dies llargs.
 - Taules o maons de maig, més forts que fusta de faig.
 - Pel maig, entre la primera i la darrera espiga.
 - Pel maig, a escabellar vaig.
 - Pel maig, el bon pagés de llaurar ha d'estar llest.
 - Pel maig, el rostoll al sol.
 - Diu la vinya: Tant me fa una pluja, com dues, com tres, però sense la de maig no faré res.
 - Quan el maig se'n va, tira l'ovella al marrà.
 - Flor d'oliver pel maig, oliada per a tot l'any.
 - Pel maig, faves a raig.
 - Mel de maig, mel de rei.
 - Diu la mosca pel maig: deixo el bou i a l'ase vaig.
 - Pel maig, a fer migdiada vaig.
 - Una flor no fa maig, ni una gota raig.
 - Maig arribat, un jardí a cada prat.
 - No és bon maig si l'ase no tremola a l'estable.
 - Si pel maig el fred viu, espera un bon estiu.
 - Maig traïdor, si no tens jupa deixa't el gipó.
 - Maig festejador, posa la filosa a l'escó.
 - Pel maig, festes a raig.
-